

**НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ
РАДА АДВОКАТІВ УКРАЇНИ**

04071, м. Київ, вулиця Ярославська, будинок 6, 5-й поверх,
тел.: (044) 392-73-71, факс: (044) 392-73-70
info@unba.org.ua www.unba.org.ua

РІШЕННЯ № 127

**Про затвердження роз'яснення щодо можливості надання правової
допомоги адвокатами (подружжям) одночасно різним сторонам
(учасникам) провадження**

«13» листопада 2015 року

м. Київ

Рада адвокатів України, керуючись статтею 55 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Положенням про Раду адвокатів України, **вирішила:**

1. Затвердити роз'яснення щодо можливості надання правової допомоги адвокатами (подружжям) одночасно різним сторонам (учасникам) провадження, що додається.
2. Секретарю Ради адвокатів України про прийняте рішення повідомити ради адвокатів та кваліфікаційно-дисциплінарні комісії адвокатури регіонів, а також оприлюднити його на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України.

Голова Ради адвокатів України

[підпис]

Л.П. Ізовітова

Секретар Ради адвокатів України

[підпис]

П.М. Гречківський

**Щодо можливості надання правової допомоги
адвокатами (подружжям) одночасно різним сторонам
(учасникам) провадження**

Рада адвокатів України, розглянувши звернення адвокатів Карлаша І.А. та Карлаш Р.Ю. про надання роз'яснення щодо наявності чи відсутності конфлікту інтересів під час надання правової допомоги адвокатами (подружжям) одночасно різним сторонам провадження, обговоривши проекти правових позицій представника адвокатів Сумської області у складі Ради адвокатів України Афанасієва Р.В. та представника адвокатів Рівненської області у складі Ради адвокатів України Бляшина М.С., врахувавши пропозиції членів Ради адвокатів України, надає наступне роз'яснення.

Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвокатська діяльність здійснюється на принципах верховенства права, законності, незалежності, конфіденційності та уникнення конфлікту інтересів.

За правилами статті 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний дотримуватися присяги адвоката України та правил адвокатської етики; невідкладно повідомляти клієнта про виникнення конфлікту інтересів.

Присяга адвоката має наступний зміст: «Я, (ім'я та прізвище), урочисто присягаю у своїй адвокатській діяльності дотримуватися принципів верховенства права, законності, незалежності та конфіденційності, правил адвокатської етики, чесно і сумлінно забезпечувати право на захист та надавати правову допомогу відповідно до Конституції України і законів України, з високою відповідальністю виконувати покладені на мене обов'язки, бути вірним присязі».

Відповідно частини першої статті 28 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвокату, адвокатському бюро або адвокатському об'єднанню забороняється укладати договір про надання правової допомоги у разі конфлікту інтересів.

Відповідно до пункту 6 абзацу 2 статті 28 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвокату забороняється укладати договір про надання правової допомоги і він зобов'язаний відмовитися від укладання договору, укладеного адвокатом, адвокатським бюро або адвокатським об'єднанням, у разі, якщо: *«виконання договору може суперечити інтересам адвоката, членів його сім'ї або близьких родичів, адвокатського бюро або адвокатського об'єднання, засновником*

(учасником) якого він є, професійним обов'язкам адвоката, а також у разі наявності інших обставин, що можуть призвести до конфлікту інтересів».

Відповідно до приписів статті 3 Сімейного Кодексу України сім'ю складають особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки. Подружжя вважається сім'єю і тоді, коли дружина та чоловік у зв'язку з навчанням, роботою, лікуванням, необхідністю догляду за батьками, дітьми та з інших поважних причин не проживають спільно.

Згідно з приписами пункту 8 частини першої статті 1 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» конфлікт інтересів – суперечність між особистими інтересами адвоката та його професійними правами і обов'язками, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість під час виконання адвокатом його професійних обов'язків, а також на вчинення чи не вчинення ним дій під час здійснення адвокатської діяльності.

Статтею 20 Правил адвокатської етики передбачено, що адвокат не вправі прийняти доручення клієнта за умови особистого конфлікту інтересів адвоката чи пов'язаних з ним осіб з інтересами клієнта у випадках, передбачених Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», або подібних до них такою мірою, що це може вплинути на об'єктивність і незалежність адвоката при виконанні доручення, зокрема, коли виконання доручення суперечитиме релігійним, політичним та іншим сталим переконанням адвоката.

Відповідно до статті 6 Правил адвокатської етики специфіка цілей і завдань адвокатури вимагає як необхідної умови належного здійснення адвокатської діяльності максимальної незалежності адвоката у виконанні своїх професійних прав і обов'язків, що передбачає його свободу від будь-якого зовнішнього впливу, тиску чи втручання в його діяльність з надання правової допомоги, здійсненню захисту або представництва клієнта, зокрема з боку державних органів, політичних партій, інших адвокатів тощо, а також від впливу своїх особистих інтересів.

Згідно зі статтею 9 Правил адвокатської етики під конфліктом інтересів слід розуміти суперечність між особистими інтересами адвоката та його професійними правами і обов'язками перед клієнтом, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість під час виконання адвокатом його професійних обов'язків, а також на вчинення чи не вчинення ним дій під час здійснення адвокатської діяльності.

Адвокат без письмового погодження з клієнтами, щодо яких виник конфлікт інтересів, не може представляти, захищати клієнта або надавати йому правову допомогу, якщо до цього він надавав правову допомогу, здійснював захист або представництво іншого клієнта, від якого він отримав конфіденційну інформацію, дотичну до інтересів нового клієнта.

Відповідно до приписів частини четвертої статті 9 Правил адвокатської етики адвокат не може представляти, захищати клієнта чи надавати йому

правову допомогу, якщо інтереси клієнта суперечать власним інтересам адвоката.

Відповідно до частини третьої статті 6 Правил адвокатської етики адвокат зобов'язаний не допускати в своїй професійній діяльності компромісів, що впливали б на його незалежність, з метою догодити суду, іншим державним органам, третім особам або клієнту, якщо такі компроміси розходяться з законними інтересами клієнта та перешкоджають належному здійсненню адвокатської діяльності.

У межах дотримання принципу законності адвокат зобов'язаний у своїй професійній діяльності виходити з переваги інтересів клієнтів перед своїми власними інтересами, інтересами колег, партнерів, співробітників, законних представників клієнтів або їх опікунів, піклувальників та інших осіб, а також перед будь-якими іншими міркуваннями (стаття 8 Правил адвокатської етики).

Відповідно до пункту 3.2.2. Кодексу поведінки європейських адвокатів, адвокат зобов'язаний припинити діяти для обох або всіх відповідних клієнтів у випадку вступу їх інтересів у взаємний конфлікт, а також при виникненні загрози порушення конфіденційності або загрози незалежності самого адвоката. Вказане правило не містить винятку.

Таким чином, відповідно до приписів статті 28 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» одночасне надання правової допомоги адвокатами, які є подружжям, в одному і тому ж господарському, цивільному, адміністративному процесі чи в кримінальному провадженні, або в ході розгляду справи про адміністративне правопорушення клієнтам, процесуальні інтереси яких є протилежними і суперечать один одному, вказує на те, що таке виконання договору про надання правової допомоги може суперечити інтересам адвоката, членів його сім'ї і за загальним правилом є забороненим відповідно до закону.
